GAZETA KRAKOWSKA

Nro 75.

Z KRAKOWA DNIA 17 WRZEŚNIA 1817 Roku WE SZRODĘ.

Z Poznania d. 3 Września (z Gazety Poznań.)

Obwieszczenie.

Ponieważ wedle doszłych o wybuchłem w Multanach powietrzu morowem wiadomości, żadnego dla tuteyszych Państw obawiać się nie można niebezpieczeństwa, przeto w skutku reskryptu wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 z. m. znoszą się ninieyszem środki zaradcze, obwieszczeniami naszemi z dnia 22 Stycznia i 5 Lutego r. b. polecone. Podaiąc to do wiadomości powszechney, zalecamy oraz komorom pogranicznym celnym i przykomorkom, ażeby wszelkie towary i podróżnych z tamteyszych okolic przybywaiących, pod zachowaniem zwyczaynych policyynych i akcyzowych przepisów, w tuteyszy Departament bez przeszkody wpuszczały. — W Poznaniu d. 13 Sierpnia 1817.

Królewsko - Pruska Reiencyia I.

Zencker.

Jego Królewicowska Mość, Xże August Pruski, Szef całey artyleryi Królewsko - Pruskiey, odbywaiący podróż inspekcyyną, przybył tu dnia 30 z. m. Wyieżdzała naprzeciwko niego, Jey Królewicowska Mość, Xiężna Namiestnikowa, siostra rodzona tego znakomitego u nas gościa. W niedzielę przed południem była parada woyska w obecności Jego Królewicowskiey Mości. Po południu złożyły mu uszanowanie członki wszystkich władz w pałacu rządowym, rezydencyi JO. Xięstwa Namiestnikostwa. Wszystkie wyrazy Jego Królewicowskiey Mci tchnęły właściwą całey Królewskiey rodzinie dobrocią i uprzeymością. Pomiędzy obecnemi osobami znaydował się także JW. Jenerał i Senator Królestwa Polskiego, Dąbrowski. Wczoray raczył Jego Królewicowska Mość bydź na obiedzie u JW. dowodzącego Jenerała de Thümen. Odprawił się tu także wczoray przed południem wielki popis woyska na polach ku Kozimgłowom. Wczoray wieczorem wyiechał Jego Królewicowska Mość w dalszą drogę do Torunia, Gdańska, i t. d.

Z Petersburga d. 14 Sierpnia d. b.

Dnia 4 t. m. spuszczono w obecności N. Cesarza i N. Jego Rodziny, z warsztatu Admiralicyi przepyszny okręt lin-

iowy 84 działowy, który otrzymał imię *Fere la Champanoise*. Nowy ten okręt stanął wspaniale i szczęśliwie na wodach Newy, w pośród odgłosu dział i powtarzanego okrzyku maytków i nieprzeliczonego ludu, który okrywał oba brzegi rzeki.

D. 6 b. m. w dzień Przemienienia Pańskiego, w którym pułk gwardyi Preobrażeński obchodzi swe święto, po wielkiem i solennem nabożeństwie w kościele Przemienienia Pańskiego, był u N. Pana wielki obiad, na którym znaydowała się cała N. Rodzina, i mieli zaszczyt być zaproszonemi i znaydować się na nim także wszyscy officerowie pułku tego.

Hrabia Beroldingen, nadzwyczayny Poseł i Pełnomocny Minister Króla Jmci Wirtembergskiego, znayduiący się przy dworze tuteyszym, mianowany został Kawalerem orderu S. Anny pierwszey klassy.

Do dnia 2 t. m. weszło do portu Kronstadzkiego 1272 okrętów, a wyszło 874.

Dnia 31 Lipca r. b. zszedł tu z tego świata po powrocie z Gubernii Archangielskiey, dokąd w zleceniu Rządowem był wysłanym, W. JPan Stanisław Borowski Szef Bióra Dyrekcyi jeneralney Policyi i Poczt w Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policyi Królestwa Polskiego. Wzoru Staropolskiego cnot, poświęcenia się dla dobra kraiu i zapomnienia o sobie samym, gdzie idzie o to, żeby się stać pożytecznym i żeby dać dowód gorliwości w wypełnieniu zwierzchnich rozkazów, zostawił ś. p. Stanisław Borowski nader chlubną po sobie pamiątkę. Obchód pogrzebowy dnia 2 b. m. odbył się w kościele parafiialnym katolickim w obecności JWW. Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego Hrabi Sobolewskiego, Ministra Stanu i Prezesa Izby Obrachunkowey Węgleńskiego, Senatora Kickiego, oraz wielu rodaków i znaiomych zmarłego. Zostawił on w Oyczyznie czułą Małżonkę i osierociałe dzieci, którzy oby w tem słabem wspomnieniu, które szacunek ku nieboszczykowi podyktował, mogli znaleść iakieżkolwiek ich nieodżałowaney straty osłodzenie! (*z Ruskiego Inwal:*)

P. Umanów Inspektor szkół Stawropolskich w Gubernii Kaukazkiey, otworzył dnia 15 Kwietnia r. b. w Stawropolu szkołę parafiialną, przeznaczoną dla dzieci Kozaków służących w pułku Choperskim. Na tę uroczystość ziechała się znaczna liczba oboiey płci tamecznych obywateli szlachty. Naprzód udano się do Kościoła, gdzie w czasie nabożeństwa utwierdzenia tey szkoły, i przepisy Naymiłościwiey potwierdzone, leżały na pulpicie na środku kościoła, a chorągwie pułkowe osłaniały ie na około. Po nabożeństwie udali się wszyscy goście do sali szkolney, gdzie P. Umanów zagaił posiedzenie czytaniem ustanowień tyczących się tego naukowego zaprowadzenia. Zakończyła tę uroczystość uczta, na którey zdrowie N. Pana spełniono. Przy końcu tey tak piękny cel uświetniaiącey uczty złożono dla ubogich składkę. Między uczniami są także trzy Panny, gdyż szkoła ta poświęcona iest na wychowanie płci oboiey.

Podczas bytności Jenerała Benningsena w Izmaiłowie, przybyły tam 3 statki z 80ciu rodzinami Wirtembergskiemi, chcącemi osieść w Rossyi. Twierdzą, iż Turcy w Bulgaryi i t. d. chcieli im dać grunta do uprawy.

Z Wiednia d. 10 Września.

O przybyciu NN. Cesarstwa Jchmość do Klausenburga odebraliśmy z tego mia-

sta pod d. 22 Sierpnia następuiące doniesienie: — — " D. 18 Sierpnia NN. Cesarz i Cezarzowa raczyli wierne miasto swoie Klausenburg przybyciem swoim uszczęśliwić, i z okazaniem nayżywszey radości od wszystkich mieszkańców powitanemi zostali. D. 7 opuścili NN. Cesarstwo Czerniowce, d. 14 wiechali do Siedmiogrodzkiey Ziemi i tegoż dnia stanęli w Bistritz. Tu zabawili przez dzień 15go, i raczyli zwiedzić wszystkie publiczne urzędy, szkoły i inne zakłady. D. 16 udał się N. Cesarz, zostawiwszy N. Cesarzową w Bistritz, do granicznego mieysca Nassod, przyiął przygotowane dla siebie przez wiernych poddanych uroczystości, a nazaiutrz powrocił do Bistritz. D. 17 oboie NN. Cesarstwo puścili się w dalszą drogę, przybyli w dobrem zdrowiu do Samos-Uiwar, a d. 18 z południa do naszego miasta. Pomiędzy dwiema rzędami stoiąaych obywateli i szkólney młodzieży z zielonemi rozczkami zacząwszy od przedmieścia aż do pałacu Gubernatora, Hr. Bansty, przy odgłosie dzwonów, huku moździerzow i radosnych okrzykach ludu wiechali do miasta i do rzeczonego pałacu wysiedli, w którym przyiąć raczyli powitanie od pierwszych władz cywilnych i woyskowych, tudzież Duchowieństwa. Dobrze ubrane szkolne dziewczęta stały wewnątrz pałacu z wieńcami. NN. Cesarstwo raczyli się nie długo po swoim przybyciu pokazać z ganku zgromadzonemu ludowi i przyiąć łaskawie wyrazy iego radości. D. 19 przed południem dawali audyiencyie władzom kraiowem, sądowi, komitetowi i magistratowi miasta. Po południu stawione były przed N. Cesarzową Jmć Damy. D. 20 w święto S. Szczepana o godzinie 10 udali się NN. Cesarstwo do farnego kościoła i słuchali pod baldachinem śpiewaney Mszy, którą miał X. Biskup Rudnay. Tak w wieczor Jch przybycia, iako też d. 20 było miasto wspaniale oświecone. Wczoray raczyli NN. Cesarstwo obeyrzeć niektóre tuteysze kościoły, buduiące się gmachy uniwersytetu, konwikt, seminarium i gimnazyium, a dziś znaydować się na posiedzeniu guberaium i wszystkie wydziały odwiedzić.

Pisma publiczne zawieraią następuiący opis straconego w Semendryi Jerzego Czerny:

Jerzy Czerny, który był naczelnym wodzem Serwiianów, i który niedawno odbył podroż do Rossyi, a któremu teraz Turcy głowę ucięli, urodził się roku 1770 niedaleko Belgradu; wsławił się kilkoletniem usiłowaniem, ażeby oyczyzna iego wybiła się z pod władzy Tureckiey. Był wzrostu wysokiego. Nie można go było rozeznać od włościanina Serwiiańskiego, chyba przez to, iż miał zawsze przy sobie parę pistoletów i puginał. Dawniey ieszcze okazywał porywczy i okrutny charakter; pałał nienawiścią ku Turkom. W młodych ieszcze latach spotkał na ulicy Turka, który mu fukliwym tonem kazał sobie ustąpić z drogi, grożąc mu strzeleniem, ieżeliby tego nie uczynił. Uprzedził Czerny Turka, i zabił go na mieyscu. Uciekł potem do Ziemi Siedmiogrodzkiey, a maiąc ledwo 18 lat zaciągnął się do woyska Austryiackiego i w krotce został podofficerem. Niedługo to trwało; popełniwszy bowiem znaczny występek, umknął śpiesznie na powrót do swoiey oyczyzny, gdzie został dowódcą niechętnych, i sie-

dział w naygęstszych lasach, zkąd wypadał na Turków i często im klęski zadawał. W takim zaś razie nie oszczędzał ani kobiet, ani starców, ani dzieci narodu Tureckiego. Chcąc się Turcy pomścić, skazali 20 znacznieyszych Panów Serwiiańskich na śmierć, i sposobili się do wyprawy przeciwko bandzie Jerzego Czerny. Lecz z drugiey strony, uciśnieni Serwiianie zbierali się zewsząd do niego. Własny tylko iego oyciec odstrychnął się i poiechał do Belgradu chcąc oddać syna swoiego w ręce Turków. Jerzy Czerny starał się wszelkiemi sposobami zatrzymać oyca, ale na próżno; po czem życie mu odiął. Z powodu tey zbrodni przezwano go Czerny. Poźniey rodzonego brata swoiego za małe wykroczenie powiesić kazał. Lubo był bez żadney edukacyi, i nie umiał ani pisać, ani czytać, nie można mu iednak zaprzeczyć biegłości w dowodzeniu woyskiem, i zachęcaniu go do bitwy.

Z Londynu d. 29 Sierpnia.

Powrot Lorda Amherst z Chin, który odwiedził wyspę S. Heleny, dał znowu pismom naszem powod do pisania o Bonapartem. Lord Amherst w prowadzony został d. 3 Lipca w Longwood do Bonapartego Kapitan Maxwell i Chirurg Lynn pozostali w przedpokoiu, lecz potem także w prowadzonemi do niego zostali. Bonaparte, który iest zupełnie zdrowy, czynił z zwykłą swoią żywością Lordowi Amherst tak wiele i szypko pytań, iż nie mógł na wszystkie dokładnie odpowiedzieć. Dowiedziawszy się, że P. Lynn iest chirurgiem, zapytał go się iakiego w przepisywaniu lekarstw trzema się systematu? "To zależy od okoliczności, odpowiedział P. Lynn. "Spodziewam się (rzekł na to Bonaparte) że iest lepszy od używanego na tey wyspie, bo tu iest wiecznie iednakowy: puszczenie krwi, ziołka lub merkuryiusz.„ Lorda Amherst pytał się wiele o iego do Chin poselstwie. Gdy mu ten powiedział, iż dla tego nie był przed Cesarzem Chińskim stawiony, iż niechciał 19 razy przed nim czołem uderzyć, rzekł Bonaparte. "Gdybym ia był posła do Cesarza Chińskiego wyprawił, tedy byłbym mu zalecił, aby nie tylko nogi iego, ale coby chciał, ucałował, abym tylko przez to celu moiego dopiął.„ Bonaparte żalił się przed Lordem Amherst na obchodzenie się z nim, i dał mu dawniey napisany już list do Xcia Rejenta, w którym zdaie się szczególnieysze pokładać zaufanie. Wolno Bonapartemu przechodzić się lub przeieżdżać po całey wyspie, byle z officerem Angielskim, czego on niechce, i przestaie na małym obwodzie, w którym gdy natrafi na Angielskiego szyldwacha, broń przed nim prezentuie.

Zapewniaią, iż Królewicz Następca tronu Portugalskiego po zaślubieniu się z Arcy Xiężną Austryiacką, uda się z Brazylii do Portugalii i tam mieszkać będzie iako Wicekról, gdy tymczasem Dwor Oycowski w Brazylii pozostanie.

Hr. Talbot będzie na mieyscu Lorda Whitworth wicekrólem Irlandyi.

W Algierze umiera codziennie na chorobę morową po 15 do 18 ludzi.

W Szkocyi w posiadłościach Hrab. Athol odkryto skałę pięknego marmuru.

W Portsmucie stoi teraz 300 woiennych okrętów rozbroionych Naywiększy i naypięknieyszy pomiędzy niemi iest 130 działowy nazywaiący się Nelson, na któ-

rym znaydują się oprócz dział wszystkie potrzeby, tak iż w 48 godzin może wyyść na morze.

Związek między Gibraltarem i Hiszpaniią iest od d. 7 b. m. przywrocony.

Wprowadzanie do Anglii grochu i warzyw z zagranicy iest zabronione; inne gatunki zboża z portów między Eiserą i Bidassao dozwolone tylko są do 6 tygodni.

Podczas ostatnich wyścigów konnych w Egham, które rodzina Królewska obecnością swoią zaszczyciła, tak wielki był natłok, iż pomimo baczności policyianów, zręczny złodziey potrafił Xciu Glucestru wykraść pugilares z biletami bankowemi.

Z Boulogne nadeszła tu wiadomość, iż zbiegły z Anglii dla długów Anglik znayduiący się w tem mieście, na żądanie sądu Angielskiego uwięziony został i będzie zapewne wydany. Postanowienie takowe sądów Francuzkich zwroci zapewne połowę znayduiących się we Francyi Angielskich gości.

Doniesienia z Nowegoiorku nie są tą razą dla rokoszanów Hiszpańskiey Ameryki pomyślnemi. Jenerał Ferrand, który 800 rokoszanów w Mexyku dowodził, miał z całym swoim korpusem przeyść do woyska Królewskiego. Inny herszt rokoszanów, nazwiskiem Guadaloupe, ma bydź w liczbie 300 ludzi o 100 mil Angielskich od Weraktux od woyska Królewskiego opasany, a młody Mina, który udał się do St. Louis Potosi, ma bydź od brzegu przez 5000 woyska Królewskiego oderznięty i znaydować się w niebezpieczeństwie poddania.

Podług gazety z Kingston pod d. 18 Lipca, Jenerał Bolivar uciekł, a Jenerał Morillo odebrał posiłki i obiecuie sobie wielkie odnieść nad rokoszanami korzyści. Listy atoli z Lizbony pod d. 10 Sierpnia zapewniaią przeciwnie, iż nad rzeką Oronoko zaszła krwawa bitwa między rokoszanami i woyskami Królewskiemi, w którey ostatnie pomimo zaciętey obrony w okopach swoich zupełnie pobitemi zostały.

Gazeta Ministeryialna Goniec do opisu rewolucyi Hiszpańskiey Ameryki, (w przeszłey gazecie umieszczonego) przydała co następuie

" W czasie uwięzienia Ferdynanda VII. ofiarowała Angliia Hiszpanii swoie pośrednictwo do poiednania ią z iey osadami pod następuiącemi warunkami: Przebaczenie przeszłości; zapewnienie osadom wolności handlu z niektóremi prawami dla kraiu macierzystego; przypuszczenie Amerykanów do urzędów, a nawet do naypierwszych, iako to gubernatorów, wicekrólów, &c. zasiadania w stanach Hiszpańskich; osadnicy mieli wykonać przysięgę Ferdynandowi VII. i przyłożyć się do oswobodzenia Hiszpanii od iarzma Francuzkiego. Stany odrzuciły tę propozycyią, ponieważ pochodziła od Anglii którey nieufano. Ponowioną została w r. 1811, lecz znowu ią odrzucono, a to na przełożenie kupców Kadyxkich, że wolność handlowa osad byłaby dla Hiszpanii szkodliwszą, niżeli nawet wtargnienie Francuzów; bo zgubiłaby iey handel, fabryki, niepodległość i nawet samą religiią i konstytucyią.

Z Paryża d. 29 Sierpnia.

Xże Reggio (Marsz. Oudinot) daie dziś wielki obiad. — Po dyplomatycznym obiedzie d. 23 u Xcia Wellingtona, następ-

pił świetny bal u Neapolitańskiego Posła Xcia Castel-Cicala, na którym znaydowało się wiele wysokich osób, iak n. p. Monsieur, Xiążęta Angouleme i Berry.

Hr. Ruppin (Król Pruski) znaydował się d. 25 w towarzystwie P. Humboldt na posiedzeniu akademii Francuzkiey. Monarcha ten opuścić ma niedługo miasto nasze. W czasie swoiego tu pobytu kazał wiele szacownych rzeczy zakupić.

Marsz. Marmont (Xże Raguzy) mianowany iest gubernatorem 19tey woyskowey dywizyi, i odiechał wczoray do głównego iey miasta Lyonu.

Przez nowy konkordat odzyskała Francyia 7 arcybiskupstw i 35 biskupstw, które w czasie rewolucyi zniesione zostały.

Minister spraw wewnętrznych wezwał wszystkich prefektów, aby mu dokładnie donieśli o teraznieyszym stanie urodzaiów i o potrzebie zboża w każdym departamencie.

Pierwszy woyskowy sąd Paryzki odsądził wczoray sprawę 5 gwardyiaków (furyierów i sierżantów) którzy w Wersalu zmowili się na życie Xiążąt Królewskich. Jeden z nich nazwiskiem Faiseau odkrył ten spisek. Desbans umowił się z Faiseau, Chayaux, Nepveu, Guichard i Varaigne, iż z okna wystrzeli do Xiążąt. Wyparł się tego Desbans, ale gdy świadkowie dowiedli mu w oczy, został wraz z Chayaux na śmierć skazany, a Nepveu na karę, że nie doniosł o spisku, resztę uznano za niewinnych, wyiąwszy Guichard, który znieważył wizerunek Królewski.

Margr. Wellesley, brat Xcia Wellingtona, przybył tu z Anglii, a Lord Grenville z Szwaycaryi.

Mowią, iż na przyszłych posiedzeniach nie będą parowie iak dotąd bez różnicy, gdzie który chce, siedzieć, ale będą iak w Anglii porobione osobne ławki dla Xiążąt, Margrabiów, hrabiów, baronów, i t. d.

Znany muzyczny Kompozytor Mehul zachorował śmiertelnie.

Hr. Feromage, par Francuzki, mianowany iest, iak mowią posłem naszem w Kopenhadze.

Nadzwyczayny goniec, przybyły tu dziś rano z Madrytu, przywiozł wiadomość, że N. Królowa Hiszpańska powiła szczęśliwie córkę.

Na mieyscu P. Suard mianowany znowu iest P. Roger członkiem akademii Francuzkiey.

Xże Wellington wyiechał dzis z Paryża.

Izby prawodawcze rozpocząć maią swoie posiedzenia d. 1 Listopada.

W Marssylii było tego lata 44 stopni ciepła.

Z Włoch d. 21 Sierpnia.

Gazeta Parmeńska zawiera następuiący urzędowy artykuł: " Na propozycyią N. Arcy Xiężney mianował Oyciec S. na taynym konsystorzu d. 28 Lipca biskupami w Parmie X. Hr. Sanvitale biskupem Borgo St. Domino, a X. Hr. Seriban Rossi biskupem Placencyi. Oba poświęconemi na biskupow zostali d. 3. b. m. w kościele Imienia Jezus przez Kardynała Somagliia, i w tym ieszcze miesiącu ziadą do swoich biskupstw. — N. Arcy Xiężna, która żadney nie opuszcza pory do ugruntowania teraźnieyszego i przyszłego szczęścia poddanych swoich, zatwierdziła d. 4 b. m. zawartą z Dworem Toskańskim umowę znoszący opłaty od przenoszenia się z iedne-

go do drugiego kraiu poddanych, i ſtanowiące wydawanię sobie nawzaiem zbiegow woyskowych i złoczyńcow. W przeszłym miesiącu zawarta i zatwierdzoną została podobnaż umowa z Dworem Sardyńskim. Obie ogłoszone zostaną za powrotem do kraiu N. Arcy Xiężny. „

Królewicz Neapolitański Leopold, Xże Salernu, z Małżonką swoią powrócili d. 17 b. m. z Liworna do Neapolu. — Król obu Sycyliy nakazał utworzyć pułk jazdy, który nosić będzie nazwisko Dragonii Ferdynanda. — Wyrokiem Krolewskim z d. 28 Lipca dozwolony iest z kraiu Neapolitańskiego wywoz zboża, mąki i warzyw, ale tylko lądem.

Rozporządzeniem z d 15 b. m. w Medyolanie wydaniem, urządzona iest loteryia w Królestwie Lombardz- Weneckiem.

Widowiska teatralne pod gołem Niebem wednie wchodzą we Włoszech w modę; są iuż takie teatry w Bononii i Wenecyi.

Znany w uczonym świecie, a mianowicie z dzieła *de Stylo inscriptorum* Jezuita Morcelli, proboszcz w Chiari, darował tamteyszemu wydziałowi dobroczynności całą bibliotekę swoią wartaiącą 150,000 lirów, aby użytą była dla uczącey się młodzieży.

W Rzymie wyszło rozporządzenie obowięzuiące wszystkich rzemieślnikow i kramarzow do służenia w gwardyi narodowey od 16 do 30 lat.

Z Bruxelli d. 1 Września.

Królewicz Następca tronu poiechał onegday w wieczor przez Lill do Francyi. Przed wyiazdem obeyrzał nowy obraz Dawida Psichy.

Mowią, iż sąd tuteyszy sądzić będzie zaocznie Biskupa Gandawskiego Xcia Broglio.

Dziennikarz, którego Xże Wellington oskarżył, osądzony został na zapłacenie 300 Zło. hol. kary i miesiąc więzienia. Nie będzie oprócz tego mogł pzzez 5 lat odbywać praw politycznych i cywilnych.

Z Düsseldorfu d. 3 Września.

Wczoray w wieczor przybył tu inkognito J. Królewicowska Mość Następca tronu Pruskiego i wysiadł do gościnni Breidenbacha. Wysoki podrożny iedzie dziś ztąd do Bruxelli, zkąd powróci tu z N. Królem, oycem swoim.

Z Stuttgardu d 2 Września.

Gazeta tuteysza zawiera zdanie sprawy przez wysłaną od Welzheim Waldu do Króla deputacyią swoim współziomkom o mianey d. 3 Sierpnia audyencyi u Króla i Królowey, na którey prosiła o zaprowadzenie proiektu konstytucyi. Deputacyia ta składała się z 14 osób części mieszczan, części chłopow. Ostatni byli w swoim stroiu i każdy z nich miał w kieszeni xiążkę do modlenia. Mowcą iey był Mieszczanin Faber z Welzheimu. Wszyscy zas mieli choinowe gałązki u kapeluszow. Przemowa była prosta, pochodząca z gruntu serca i zakończyła się wykrzykiem: " Błogosławieństwo naszemu Królowi! Błogosławieństwo nadanemu przez niego prawu! „ Które wszyscy z całego gardła powtorzyli. Król odpowiedział im ze łzami w oczach: " Otoczyć się ludem szczęśliwem iest całem moim usiłowaniem; wiem dobrze, iż wielu inaczey o mnie sądzi, lecz przebaczam im z całego serca. „ — Przy ostatnich wyrazach J. K. Mci (wyrażaią zdaiący sprawę) my męczyzni nie byliśmy panami

naszych czuciów i wszyscy płakaliśmy. Jeden z nas odezwał się w te słowa: " Naywięcey przybyliśmy dla proszenia W. K. Mci nayusilniey, abyś raczył sam w nasze góry przybydź i przekonał się o właściwych uczuciach ludzi, i tem usilniey o to prosiemy, gdy dowiedzieliśmy się, że przeciwnicy w pismach swoich głoszą, iż podane W. K. Mci dawniey pismo od miasta Welzheimu i w gazetach ogłoszone, iest podsunięte i nie zawiera uczuciów ludu.,, J. K. Mość przyrzekł przybydź do nas iak tylko naprędzey będzie mogł. Po wielu ieszcze uprzeymych pytaniach, pożegnał nas J. K. Mość, mówiąc: " Pozdrowcie wszystkich waszych współobywateli i zapewniycie ich, iż staram się iedynie o uszczęśliwienie moiego ludu. Chciałbym to odrazu uczynić, ale niepodobna. Obiąłem rządy wczasie powszechney nędzy, a zatem niepodobna było wszystkiemu zaradzić. Powiedzieccie każdemu, nawet w drodze napotkanemu, iż serce moie dla każdego iest otwarte, i ieżeli ma iaką uciążliwość; starać się będę ile możności onę odwrócić.,, — Deputowani stawieni potem byli przed Królową, która ich nie w koronie, ale w sukni prostey iako dobra matka łaskawie przyięła, uprzeymie z niemi rozmawiała i iak naymiłościwiey pożegnała. Gdy rozmawiała z niemi o rolnictwie i o lnie; wyiął ieden z nich z za kapelusza gałązkę lnu i podał iey. Jnny prosił, aby raczyła do gór Welzheimu przyiechać i zobaczyć wielki wał Rzymian. — Przy obiedzie, który dany im był kosztem Króla, spełnili następuiące zdrowia: Za zdrowie naywalecznieyszego Króla i naywspanialszey Królowey! Za zdrowie Radców J. K. Mci i poczciwego byłego naszego Reprezentanta i iego rodziny! Za zdrowie wznoszącego się obywatelstwa! Za zdrowie wszystkich obywateli! Przebaczenie wszystkim przeciwnikom za przykładem J. K. Mci! — Zdanie sprawy kończy się temi słowy. " Tak iest! Przyiaciele! Współobywatele! nieme żadney wątpliwości, a ktoby ią ieszcze miał, niechay weźmie kapelusz z choiną i laskę, i wniydzie do Domu Królewskiego. Obywateli prawdziwych i wolnych chce nasz Król; obywateli, iakich nasi przodkowie nie znali! Idźcie tam! Jego słowa bez fałszu głęboko, utkwią wam w sercu, Przebacza przeciwnikom; próżne ich usiłowania! Mowa iego iest mową męża i słowem Królewskiem!,,

Miasto Sztuttgard rozszerza się w rożne strony; niedawno przyiął Król plan posunięcia daley dwoch bram.

Urządzenie władz królestwa Wirtembergskiego ieszcze w prawdzie nie nastąpiło; ale zdaie się, że iuż iest przez rząd postanowione. Całe królestwo będzie na cyrkuły podzielone.

Z Hamburga d. 2 Września.

Podług wiary godnego listu z Koruny pod d. 6 Sierpnia Bremeński statek Leds, który Tunetański korsarski okręt zabrał i do Koruny przyprowadził, uwolniony został wraz z ludem i ładunkiem za usilną i szlachetną staranności tamteyszych Konsulów Francuzkiego P. Barrere i Pruskiego P. Bacrie. Kapitan Berend Kimme odzyskał nad tem statkiem d. 4 Sierpnia dowodztwo i przy okrzykach ludu zawdział nań Bremeńską banderę.

W Hiszpanii miano doniesienie, że w miesiącu Lutym przeszło 30 korsarskich okrętów za patentami z Buenos-Ayres wyszło na morze.

DODATEK DO Nr. 75. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17 WRZESNIA 1817 Roku WE SZRODĘ.

Od brzegów Menu d. 2 Września.

Panuiący Xże Anhalt-Dessau d. 29 Sierpnia z Schlangenbade, a d. 30 Wielka Xiężna Maryia Weimarska z Schwalbach powracaiąc, przybyli do Frankfortu. — Xiężna Pawłowa Wirtemberska z dwiema swoiemi córkami poiechała do Paryża, a sam Xże zabawi ieszcze czas nieiaki w Wilhelmsbaden przy Hanau.

Podług listów z Lotaryngii woyska Pruskie z korpusu Jenerała porucznika Ziethen rozeszły się iuż na swoie leże, a Jenerał powrócił do Sedanu.

Z przypadłych z podziału Królestwa Saskiego na to Królestwo 3,190,000 tal. kassowych biletow, spalonych iuż za pół mill. zostało.

Pisma publiczne doniosły, iak wiadomo, przed nieiakim czasem, że w Lipsku robią kosztowną koronę dla Króla Hayti (Chrystofa na St. Domingo,) Doniesienie to zwróciło uwagę posła Francuzkiego w Dreznie i zapytał się o to rządu Saskiego. Dochodzono tego, i pokazało się, iż rzekoma korona zrobiona była przez tamteyszego złotnika pięknie wyzłocona, który był członkiem tamteyszych kurkowych strzelcow, i przeznaczył ią dla Króla kurkowego czyli prezesa tego towarzystwa, a przez żart powiedział, że iest dla Króla Hayti zamowioną.

Z Sztokolmu d. 29 Września.

Królewicz Następca tronu, który od nieiakiego czasu cierpiał ból zębow, i nakoniec na inną tak zapadł słabość, że musiał w łożku leżeć, wyiechał onegday pierwszy raz z domu i na pociechę Publiczności iest zupełnie zdrowy. Letnie mieszkanie tego Królewicza w zwierzyńcu Rosendal, gdzie ciągle naygustownieysze czynią zakłady i dla ciekawych zawsze są otwarte, powiększone teraz zostało zakupieniem przyległey własności Manilla za 16,000 tal.

W mieście Eskilstung o 12½ mil od Sztokolmu zakupił rząd ważną fabrykę broni i klingów, i każe w niey na potrzebę woyska broń robić.

Chłopi w rożnych wsiach w Schonen obowiązali się pomiędzy sobą nietylko nie używać żadnych zagranicznych rzeczy, ale nadto nie nosić iak tylko w Swięta suknie

granatowe, iako też dzieciom swoim i służącym przed rokiem 15 nie dozwalać pić gorzałki.

Chłopa Säter w Osterthal w Norwegii spotkało rzadkie nieszczęście, iż z 4 iego dzieci, troie naystarszych, które iurodziły się zupełnie zdrowemi, gdy do pewnego wieku doszły całkowicie ociemniały. Królewicz Następca tronu, dowiedziawszy się o tym przypadku, wyznaczył dla każdego z tych dzieci pensyią.

Królewicz Następca tronu zawiaduie znowu sam sprawami uniwersytetu Upsalskiego iako iego kanclerz. Zaczęto tam tego roku z zarządzenia Królewicza stawiać gmach na bibliiotękę. W ostatnim półroczu liczba uczącey się tam młodzieży wynosiła 1197 pomiędzy któremi b, 10 108 synów szlacheckich, 296 pastorów, 220 mieyskich, 219 chłopskich, 272 urzędnikow i 82 woyskowych od 15 do 30 lat maiących. Na funduszu publicznym iest 260, pomiędzy któremi 2 tylko cudzoziemców.

Dnia 15 i 16 Września 1817.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	35	—	33	—	31	—	28	—
— Żyto	25	—	24	—	23	—	22	—
— Jęczmienia	22	—	21	—	19	—	18	—
— Owsa	11	15	10	—	9	15	9	—
— Jagieł	45	—	42	—	40	—	38	—
— Grochu	—	—	—	—	—	—	—	—
— Rzepaku	30	—	29	—	27	—	—	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 10 Września.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinami Zł. r.

Czer. Zł. Cesarski.

Moneta konwencyyna za 100 . Złr. 310¼.

W Krakowie d. 15 Września.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	gr. 4.
— detto Cesarski	—	18	— 21.
Fryd. Pruskie	—	34	— —
Luidor	—	36	— —
Złoto frankowy	—	31	— 8
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	—	310	— —
Złoty ryński Szeinami . .	—	1	— 9.

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i iego Okręgu, upoważniony Reskryptem Senatu Rządzącego z dnia 28 Maia r. b. Nr. 1521 do uskutecznia przez publiczną licytacyią sprzedarzy Realności Szpitalnych Art. IV. Prawa względem połączenia funduszów existuiących Domów ubostwa na posiedzenia Zgromadzenia Reprezentantów w dniu 4 Marca r. b. zapadadłego uchwaloney, gdy urzędowe tychże Realności oszacowanie iuż nastąpiło. Podaie do publiczney wiadomości, że w Biorach Wydziału odbywać się będzie licytacyia Realności Szpitalnych, a mianowicie:

1. Dnia 1 Października o godzinie 10tey zanney sprzedawać się będzie Dom murowany pod Liczbą 187 w Kazimierzu nad Wisłą położony z ogrodkiem 49 sążni ☐ powierzchni zaymuiącym do Szpitala S. Leonarda należący, oszacowany . Złp. 1166 gr. 15.
2. W dniu 2 Października o teyże godzinie Dom drewniany na Smoleńsku pod Liczbą 177 stoiący, z ogrodkiem 80½ sążni ☐ funduszowy Szpitala Bożego Miłosierdzia, taxowany . . . . Złp. 404 — —
3. Dnia 3 Października Dom murowany na Kleparzu pod LL. 12 i 13 z byłą kaplicą i gruntem 1558 ☐ sążni wynoszącym do Szpitala S. Szymona Judy należący, szacunku . . . . . . Złp. 7535 — —
4. Dnia 4 Paźdz. Dom murowany na Wesoły pod Liczbą 241 z ogrodkiem 325 sążni ☐ obeymuiącym, fundusz Szpitala S. Mikołaia składaiący szacowany w kwocie Złp. 2346.
5. Dnia 6 Października, Dom Szpitalny Sgo Walentego murowany, między Pędzichowem i Długą ulicą pod Liczbą, 134 z przyległym gruntem 907 sążni ☐ zaymuiącym, a oszacowany w kwocie . . . . . . Złp. 2297. — —
6. Dnia 7 Października, plac pusty przy ulicy Szpitalney, Realnością P. Pieniążka a

iedney, kamienicą PP. Duchaczek z drugiey i Cmentarzem Sgo Krzyża z trzeciey strony graniczący, którego powierzchnia siągow 264 oszacowany w kwocie Złp. 528. —

7. Dnia 8 Paźdz. kram bogaty w Rynku pod L. 41 taxowany . Złp. 589. — i drugi pod Liczbą 42 szacowany . . . Złp. 649 — Obydwa fundusze Szpitala Sgo Ducha składaiące.

8. Dnia 9 Paźdz. kram bogaty pod L. 26 którego szacunkowa kwota wynosi Złp. 656. — i inny pod Liczbą 28 taxowany . . . Złp. 640. — tak pierwszy iak i drugi funduszowy Szpitala Sgo Ducha.

9. Dnia 10 Paźdz. Domek murowany pod L. 32 na na Półwsiu stoiący z ogrodem sążni □ 280 i innym gruntem 2998 sążni □ powierzchni maiącym do Szpitala Sgo Ducha należący oszacowany razem z gruntami . . Złp. 3421 —

10. Dnia 11 Paźdz. Dom Szpitalny Sgo Szczepana pod L. 363 na placu Szczepańskim, z dziedzincem, Indermachem, Szpiklerzem i ogrodkiem taxowany . Złp. 11049. —

11. Dnia 13 Paźdz. Dom murowany w ulicy Czarney pod Liczbą 109 położony, Ray zwany, do Szpitala Sgo Szczepana należący z gruntem sążni □ 2601 powierzchni maiącym taxowany . . . . Zpl. 5847. —

12. Nakoniec dnia 14 Paźdz. o godzinie 10 ranney, odbywać się będzie licytacyia Domu drewnianego przy ulicy Czarney pod L. 15 funduszowego Szpitala Sgo Szczepana z gruntami sążni □ 1917 i łokci 4 powierzchni zaymuiącemi, który otaxowany iest . . . . . . Złp. 3430 gr. 7.

Chęć licytowania maiący, zechcą przybydź, w terminach wyżey powiedzianych do Biór Wydziału Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości, gdzie licytacyia wymienionych Realności, zawsze o godzinie 10tey ranney, odbywać się będzie. — Nadto zawiadomiaią się, że:

a) Złożyć będą winni vadium 10tą część summy szacunkowey wynoszące.

b) Ze kwota szacunkowa na Domach murowanych w połowie, zaś na placach, ogrodach i gruntach w swoich trzech częściach, tytułem wyderkaufu z obowiązkiem płacenia procentu rocznego po 5 od 100 hipotekowana pozostanie; zaś

c) Resztuiąca summy szacunkowey kwota iako i suporplus z licytacyi pochodzące, po odtrąceniu złożonego vadium, nim sprzedarz przez Senat Rządzący zatwierdzoną będzie, wypłacone bydź maią. — Inne warunki przed licytacyią każdey Realności odczytane zostaną. W Krakowie d. 13 Września 1817 r.

Grodzicki. —
Darowski, S. W.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu. Podaie do wiadomości, iż stosownie do Uchwały Senatu z d. 16 z. m. Nr. 2374 odbywać się będzie w Biorze Wydziału w d. 23 b. m. od godziny 10 z rana licytacyia publiczna Entreprizy dostawy Papieru do stęplowania na czas do dnia ostatniego Maia 1818 r. w trzech gatunkach to iest: białego Ryż 14, szarego w formacie większym Ryż 73, a w mnieyszym Ryż 7 Cena pierwszego wywołania za Ryżę iednę białego Papieru stanowi się złp. 24 za Ryżę iednę szarego większego złp. 16 nakoniec za iednę Ryżę, szarego mnieyszego złp. 11. Kto za naytańsze ceny tego artykułu dostarczać podeymie się temu Entrepriza przyznaną będzie. Każdy licytować chcący złoży vadium w kwocie złp. 158. O innych warunkach w Biorze wyżey nadmienionem wiadomość udzieloną zostanie. W Krakowie d. 13 Września 1817.

Linowski, S. P.
Godomski, S. W.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta, Krakowa, i Jego Okręgu. Podaie do wiadomości, iż gdy licytacyia publiczna Dzierżawy Browarów Skarbowych, Starościńskiemi zwanych, nad Wisłą przy uyściu Rudawy stoiących, z Prawem robienia piwa, oraz szynkowania piwa i wodki, w dniu 29 z. m. skutku nie otrzymała; przeto powtorna takowa licytacya w dniu 19 b. m. Września, o godzinie 10 zrana w Biorze

Wydziału odbywać się będzie. Dzierżawa ta w dniu 1. Października r. b. zaczynać, a zdniem ostatnim Maia roku 1823. Kończyć się ma, azatem trwać będzie lat pięć, miesięcy 8. Cenę pierwszego wywołania stanowi Summa 2000 Zł. Pol. rocznie, a Vadium wynosi 200. Zł. Pol.; i o innych warunkach w Biórze Wydziału wiadomość powziętą bydź może. W Krakowie dnia 6 Września 1817.

Linowski. S. P.
Gadomski, S. W.

Dnia 24 Miesiąca Września 1817. Roku w Godzinach zwyczaynych w Sukiennicach w Rynku Miasta Krakowa stoiących sprzedane będzie zagotowę zapłatę. Tytuniu kraiowego 5 let. 98 fun. po 60 zł. Tabaki kraiowey funtow 1191 po gr. 18 funt. Takowy Tytuń i Tabakę całkowicie, lub naymniey po 20 funtów kupić można. Chęć kupienia maiący zechcą się woznaczonym mieysću i Czasie znaydować.

W Krakowie dnia 15 Września 1817 Roku.

Jan Nep. Franki, Komornik.

Działo się w Krakowie dnia 7go Września 1817go roku.

Na żądanie W. Floryiana Straszewskiego Dóbr Boguchwały i innych w Galicyi Austryiackiey leżących Dziedzica, w Krakowie przy ulicy Brackiey w własney swey kamienicy pod L. 252 zamieszkałego; Powoda; od którego W. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Tryb. Cyw. I. Inst. Woiewództwa Krakowskiego do trudnienia się tą sprawą iest umocowanym.

Ja Jan Kleyn Reskryptem JW. Ministra Sprawiedliwość w d. 23 Kwietnia 1816. r. do Nr. 2425 wydanym nominowany Woźny przy Tryb. Cyw. I. Inst. Woiew. Krakowskiego przy ulicy Grodzkiey pod Nr. 106 mieszkaiący.

W Imieniu Nayiaśnieyszego Alexandra I. Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego; &c. &c. &c. — Wzywam wszystkich mogących mieć iakowe pretensyie do Dóbr Pieczonogi i Swięcic w Obwódzie Miechowskim Woiewództwie Krakowskiem leżących, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy od wręczenia tego Aktu; to iest od d. 9 Września r. b. rachuiąc, z pretensyiami swemi na prawnych dowodach wspartemi, do JW. Ludwika Morstina iako Nabywcy tychże Dóbr; na grunt tychże Dóbr udawali się w przeciwnym bowiem razie, ieżliby z swemi pretensyiami dotąd niewiadomemi niezgłosili się, natenczas W. wzywaiący iako Ewiktor W. Ludwika Morstina teraźnieyszego Dóbr Pieczenogi i Swięcic Dziedzica; w Trybunale Cyw. I. Inst. Woiewództwa Krakowskiego, posiedzenia swoie teraz w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w Domu Władz Sądowych pod L. 106 zwykle odbywaiącego, żądałby umorzenia wszelkich pretensyy iakie wezwani do tychże Dóbr mieć mogą. Które to wezwanie, w iedney kopii na głównych Drzwiach Izby Audyencyonalney przybite; a w drugiey kopii w Biórze Urzędu publicznego T. C. I. I. Woiew. Krak. wręczone; po trzykroć co sześć Niedziel; przez Gazety, do wiadomości publiczney podaie się.

Jan Kleyn. W. T. C. I. J. W. K.

Niżey podpisany Rezolucyią Wysokiego Trybunału I. Instancyi Wol: Niep: i ściśle Neut: Miasta Krakowa i Jego Okręgu ddto 4 Września r. b. do Liczby 2879 wydana delegowany; ninieyszem uwiadomia; iż Kamienica pod Nrem 500 przy ulicy Floryańskiey położona, Ur. Tomasza Birona Obywatela Miasta tego własna; przez Ur. Jana Drachnego Architekta przysięgłego w r. 1816 złp. 24,258 gr. 5 oszacowana, inkluduiąc w to wszystkie Widerkafy na teyże kamienicy zabespieczone; dnia 29 Września r. b. o godzinie 9 zrana przez publiczna Licytacyią w kamienicy tey samey odbydź się maiącą pod następuiącemi warunkami sprzedana będzie. — 1) Maiący chęć licytowania przed rozpoczęciem się licytacyi złoży za vadium 10 część summy szacunkowey; to iest złp. 2425 gr. 24 1/3. — 2) Licytacyia rozpocznie się od wywołania summy niżey szacunkowey 20,000 zło. — 3) Przy wspomnioney kamienicy Summa 10,000 złp. iako dług hipoteczny zostawać ma. — W przeciągu dni 14 po ukończoney licytacyi, nowy nabywca Ur. Tomaszowi Bironowi summę z Licytacyi wynikła, odtrąciwszy 10,000 złp. w monecie kurs w kraiu tym maiącey złożyć obowiązanym będzie; w przeciwnym bowiem razie nowa licytacyia na koszt iego rozpoczętaby była.

W Krakowie dnia 7 Września 1817 roku.

Międuszewski.